

An abstract painting with a central figure in a yellow and orange garment, a blue face in the upper right, and a dark, shadowed face at the bottom. The background is a mix of blue, white, and grey tones with expressive brushstrokes.

*Ще Ви изненадаме с това,
което очаквате от нас!*

4

СЪВРЕМЕННИК

СПИСАНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА И ИЗКУСТВО • ИЗДАВА КК „ТРУД“

2017

ДЖОЙС КАРЪЛ ОУТС ЛЮБОВНА ИСТОРИЯ

ПОЕЗИЯ

РОБЪРТ ПИНСКИ
ЩЕФАН МОНХАРТ
МИРЕЛА ИВАНОВА
ВАЛЕНТИНА РАДИНСКА
КАТЕРИНА СТОЙКОВА
ЛЪЧЕЗАР ЛОЗАНОВ

РАЗКАЗИ

ЛОРИ МУР
КЕВИН КАНТИ
МИШЕЛ ХЮНИВЕН
АДАМ ДЖОНСЪН
УИЛЯМ САРОЯН

КРИТИЧЕСКИ ХРОНИКИ

МИТКО НОВКОВ
ПАТРИЦИЯ НИКОЛОВА

На първа корица: **Майкъл Хафлика** *Вътрешна светлина*

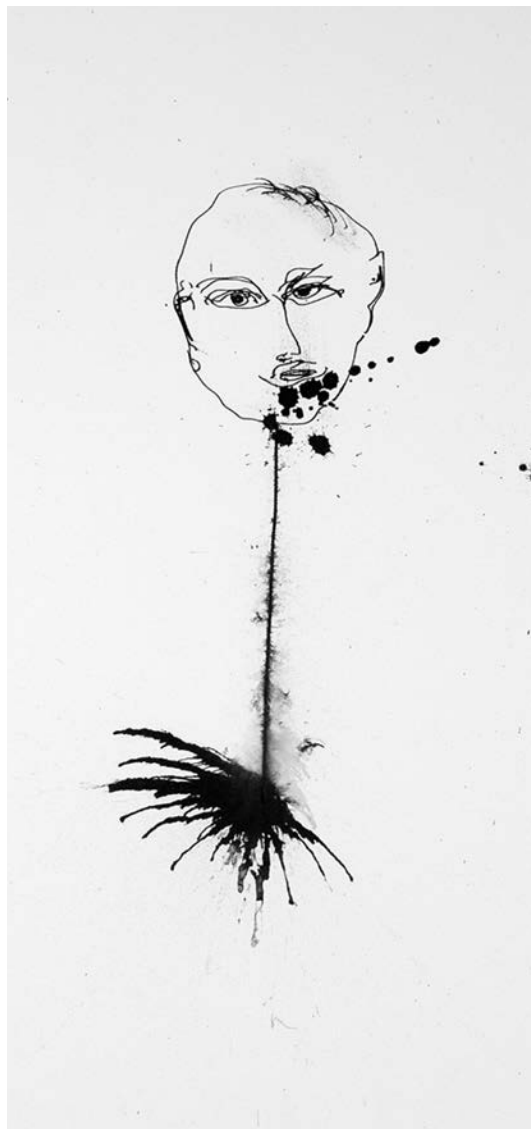
4

СЪВРЕМЕННОСТ

2017

Владимир Зарев
главен редактор

Иво Рафаилов

Майкъл Хафтка Рисушка

В БРОЯ

**Хънт Слонъм,
Майкъл Хафтка**

СЪВРЕМЕННИК

4

2017

Година XLVI
Основател
Павел Вежинов

РОМАН

Джойс
Каръл Оутс

ЛЮБОВНА ИСТОРИЯ

*от английски
Пейчо Кънев*

5

ПОЕЗИЯ

Робърт
Пински

*от английски
Патриция Николова*

84

РАЗКАЗ

Лори Мур
ПОЗОВАВАНЕ

*от английски
Василена Мирчева*

89

РАЗКАЗ

Мишел
Хюнивен
ТВЪРДЕ ХУБАВО,
ЗА ДА Е ИСТИНА

*от английски
Маргарита Дограмаджян*

95

РАЗКАЗ

Агам
Джонсън
НИРВАНА

*от английски
Маргарита Дограмаджян*

110

ПОЕЗИЯ

Мирела
Иванова

130

РАЗКАЗ

Кевин Канти
БОЖА РАБОТА

*от английски
Маргарита Дограмаджян*

136

РАЗКАЗ

Томас
Макзуейн
ШОФЬОРЪТ

*от английски
Маргарита Дограмаджян*

147

РАЗКАЗ

Паола Перони
ЗАЩИТА

*от английски
Маргарита Дограмаджян*

153

ПОЕЗИЯ

Щефан
Монхарт

*от немски
Симона Господинова*

161

РАЗКАЗ

Елизабет
Маккракън
ТЕРПСИХОРА,
И ТО КАКВА!

*от английски
Галина Величкова*

167

РАЗКАЗ

Антония
Нелсън
ПЪРВИ СЪПРУГ

*от английски
Василена Мирчева*

178

РАЗКАЗ

Кристин
Валгес
Куейд

БОРОВИНКИ

*от английски
Василена Мирчева*

188

РАЗКАЗ

Уилям Сароян

**ВЛЮБВАЛ
ЛИ СИ
СЕ НЯКОГА
В ДЖУДЖЕ?**

*от английски
Божидар Стойков*

— 203 —

РАЗКАЗ

Марк Твен
**СДЕЛКА СЪС
САТАНАТА**

*от английски
Галина Величкова*

— 207 —

ПОЕЗИЯ

Валентина
Радинска

— 215 —

РАЗКАЗ

Александър
Фролов
**НАПОЛОВИНА
ОТ КРАСТАВИЦИ**

*от руски
Пенка Кънева*

— 222 —

ЕСЕТА

Димитър
Бочев

— 230 —

ПОЕЗИЯ

Катерина
Стойкова

— 259 —

РАЗКАЗИ

Йорданка
Белева

— 264 —

РАЗКАЗИ

Огнян Панов

— 272 —

РАЗКАЗИ

Симеон
Гаспаров

— 282 —

ПОЕЗИЯ

Лъчезар
Лозанов

— 290 —

РАЗКАЗИ

Академия
„Заешка
гунка”

— 298 —

**КРИТИЧЕСКИ
ХРОНИКИ**

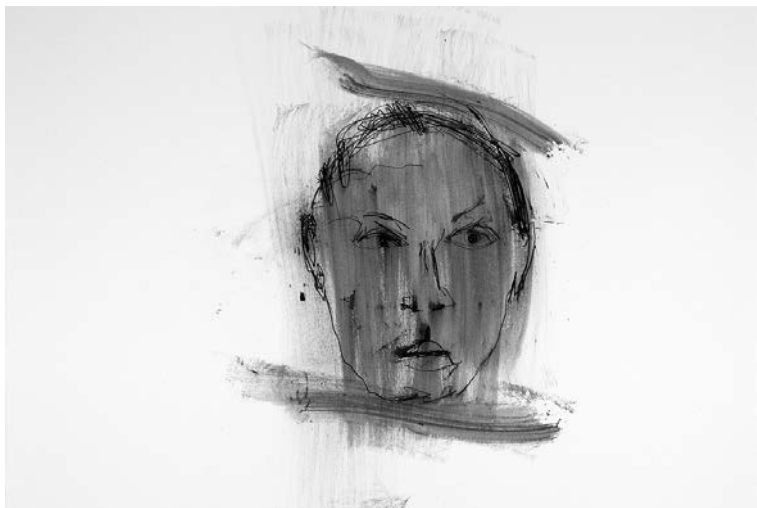
Патриция
Николова
Мутко
Новков

— 381 —

Майкъл Хафтма Рисушка

Издава:
Книгоиздателска къща „Труд“ ООД
Управител
Венелина Гочева
1202 София, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ 84, етаж 3
тел. 942/2375; office@trud.cc

Майкъл Хафтма Рисулка, 2015

Оформление и предпечат
Иво Рафаилов

Коректор Йорданка Белева

Формат 70x100/16. Печатни коли 26.
Ръкописи не се връщат и не се рецензират.
Печат – „АМИАНС ПРИНТ“ ЕООД

Броят излиза с подкрепата
на „Американска фондация за България“

РОМАН

Джойс Каръл Оутс

Джойс Каръл Оутс е родена през 1938 г. в Локпорт, щата Ню Йорк. Автор е на над 40 романа, множество книги с разкази, новели, поезия, пиеси, есета и литературна критика. Тя е един от най-награждаваните американски писатели и един от най-продуктивните. От 1978 година, Оутс преподава творческо писане в Пристънския университет. Досега на български са издадени романите ѝ „Тях“, „Градината на земните радости“, „Белфлор“, и „Черна вода“, както и сборникът с есета „Веруюто на писателя“.

ЛЮБОВНА ИСТОРИЯ

ЧАСТ I

Тя си го е заслужила

След като беше групово изнасилена, ритана, бита и оставена да умре на пода под мизерния навес за лодки в парка „Роки пойнт“. След като беше довлечена под навеса от петима пияни мъже – ако не са били шест, дори и седем, – заедно с нейната дванадесетгодишна дъщеря, която крещеше: „Пуснете ни! Не ни наранявайте! Моля ви, не ни наранявайте!“. След като беше гонена от мъжете, като от глутница песове, нахвърлящи се върху плячката си, изкълчвайки си глезена, изгубвайки и двете си обувки с високи токове на пътеката до лагуната. След като ги умоляваше да оставят дъщеря ѝ, а те ѝ се присмиваха. След като тя взе това решение, и само Господ знае какво е мислила, да мине през „Роки пойнт“ вместо да тръгне по по-дългия, заобиколен път към дома си. Там, където живееше с дъщеря си, в една къща под

наем на „Девета улица“, точно на ъгъла срещу тухлената къща на майка ѝ на „Балтик авеню“. „Девета улица“ бе осветена и изпълнена с хора, дори и в този късен час. Паркът „Роки пойнт“ бе почти безлюден в този късен час. Да прекосиш парка покрай лагуната, по една покрита с шубраци пътека. Да мислиш, че ще е добре минаването напъряко през парка, покрай осветената от луната лагуна, без значение, че лагуната е мизерна и замърсена с бирени кутийки, опаковки от храни, фасове. Да вземеш такова решение, за половин секунда от живота си, и животът ти бива променен завинаги. Покрай лагуната, покрай старите и разбити фонтани, отдавна изрисувани с графити, и навесът, разбит и потрошен от хлапетата. След като е разпознала лицата им, тя може би дори им се е усмихнала, четвърти юли е, има заря при водопада, пиратки, клаксони на коли и подсвирквания, бейзболният мач на гимназията, празнична атмосфера. Да, тя може би им се е усмихнала, значи е искала да се случи. Може да е била раздражителна, нервна усмивка, както човек се усмихва на зъбецо се куче, въпреки това се е усмихнала, с онази начервисана усмивка на Тийна Магуайър, както и тази нейна коса. Тя е искала да се случи, тя си го е заслужила. Мъже, които от часове се шляят из парка и търсят проблеми. Търсят забавления. Пият бира, хвърлят кутийките в лагуната и палят всички пиратки, които имат. Хвърлят ги по колите, по кучетата, по лебедите, гъските и патиците, спящи с глави, плътно скрити под крилете им, Господи! Толкова е забавно да видиш как водните птици изведнъж се будят, започват да кряскат, като че умират, започват да пляскаат с криле и отлитат като полудели, дори и дебели. Бейзболната среща на гимназия „Ниагара Фолс“ имаше продължения, а сега ярко осветеното игрище вече е тъмно, пейките са празни, по-голямата част от публиката си е тръгнала. Освен тези шляещи се тумби от мъже. Най-малките от тях са още деца, най-големите още нямаат трийсет. Мъже от квартала, чийто лица Тийна Магуайър би могла да познае, може би не и малките им имена, но фамилиите им със сигурност, както и те биха я познали, понеже са я виждали из квартала, макар да беше по-възрастна от тях, и те са викали: „Ей! Ей, ти! Ммм, красавице! Хей, маце, къде отиваш?“. След като, може би, им се е усмихнала, без да забавя крачките си. След като сигурно е хванала ръката на дъщеря си, като че тя е малко дете, а не на дванайсет. „Покажи ми как ти подскачат циците, маце! Ей, ей, ей, къде отиваш?“. След като е била заобиколена. След като ги е закачила. Провокирала ги е. Грешно решение. Сигурно е била пила. А и как се е обличала. Само как се облича Тийна Магуайър. Особено през летните вечери. Купонясване на улица „Дипю“. Купоните излизат чак на улицата. Силна рок музика. С такова поведение тя си го е заслужила. Къде е съпругът ѝ? Тази жена няма ли си съпруг? Какво по дяволите прави сама с дванайсетгодишната си дъщеря в парка „Роки пойнт“ посред нощ? Застрашава безопасността на непълнолетно дете? Застрашава морала на непълнолетно дете? Вижте: Тийна Магуайър сигурно е изпила няколко бири с тези мъже. Пушила е трева с тях. Може би е намекнала за нещо, че желае да ѝ се плати. В пари или в дрога. Такава жена, на тридесет и пет години, а се облича като тийнейджърка. Тясна тениска без ръкави,

ниско изрязани дънки, разрошена, изрусена коса, къдрава около лицето ѝ. Боси крака, обувки с високи токове? Тесните секси дрешки разкриващи гърдите ѝ, дупето, какво друго да очаква? Полунощ на четвърти юли, зарята при водопада свърши в единайсет. Но все още из целия град има купони. Колко ли бира е изпита в Ниагара Фолс тази вечер от местните и гостите на града? Повярвайте – много. Колкото вода се стича от водопада Хорсшу за една минута! А ето я и Тийна Магуайър, клати се пиана, ще кажат свидетелите. При едно от нейните гаджета е, мъж на име Кейси, живеещ на улица „Дипю“, у тях бирата се излива от железни бурета, хората са пръснати из задния двор и чак на улицата, съседите се оплакват, от часове гърми дивата и странна „блуграс“ музика на „Рики Скагс енд Кентъки тъндър“. Този Кейси, той е оксигенист в „Ниагара пайпс“. Женен е и има четири деца. С жена му са разделени, явно това е работа на Тийна Магуайър. Тази жена! Каква майка ще завлече малката си дъщеря на пиянски купон, а после ще мине пеша през парка „Роки пойнт“ по това време, каква е тази лоша преценка, има късмет, че не ѝ се случило нещо още по-лошо, както и на момичето, защото можеше да е много по-лошо, ако бяха чернокожи мъже, щеше да е ужасно, ако бяха пръснали се из парка негри, надрусани с кокаин, тази жена сигурно е била пиана, дори надрусана с кокаин, купонясвала е от началото на вечерта и може да се отгатне в какво състояние е била в полунощ, как, по дяволите, Тийна Магуайър е можела дори да познае с кого е правила секс? И колко точно са били?

„Някои от тези неща ще бъдат казани за майка ти Тийна Магуайър, след като е била групово изнасилена, ритана, бита и оставена да умре на пода под мизерния навес за лодки в парк „Роки пойнт“ в първите минути на 5 юли, 1996 г.“

Ченгето новак, 1994

Той не беше толкова млад. Не изглеждаше млад, не се държеше като млад и през по-голямата част от времето не се чувстваше млад. Обаче си беше новак. Проклет новак, почти на тридесет години и тъкмо завършил полицейската академия.

Странно е човек като него да носи униформа. Той не притежава темперамент за униформа. Не притежава темперамент за изпълняване на заповеди, за козируване. Не притежава темперамент за внимателно слушане на другите, които са негови началници. (*Негови началници? Глупости.*). Още от началното училище той имаше проблеми със стоящите по-високо. Не се чувстваше добре да бъде наблюдаван и винаги търсеше да намери своя си път, сърдит и лукав като шимпанзе, което крие нещо зад гърба си.

* *Блуграс – американска фолклорна музика, свързана с кънтрито. Изпълнява се с акустични инструменти – мандолина, банджо, цигулка, китара и контрабас. – Б.лр*

Обаче онова, което харесваше, беше идеята за справедливостта. Харесваше му да „слага нещата на правилните им места“. Подобни абстракции като закон, добро поведение, храброст при изпълнение на дълга, око за око и зъб за зъб.

Понякога американският флаг му оказваше силно въздействие. Не когато проклетото нещо бе увиснало, а ако имаше вятър, не твърде силен, но приличен вятър, караш червено-белия-син плат да се изпъне, да проблесне под слънцето.

Докато отдаваше чест на флага, усещаше, че очите му се насълзват.

Също така харесваше и оръжията.

Сега вече беше ченге и на кръста си носеше пистолет в кобур, харесваше му познатата тежест като допълнителен негов придатък. А и очите на хората, които се плъзгаха по него. С уважение.

Харесваше му полицейския револвер, който му е зачислен, както и значката и униформата, а други оръжия можеше да си намери отделно и на частно, като колекционер. Не нещо скъпо, понеже не разполагаше с много пари. Полицай с неговия пронизателен поглед знаеше, че ще има най-различни източници на финанси, ако не сега, то поне някой ден. Той ще преследва тези източници. Междувременно, покупките му бяха скромни. Харесваше пистолети и пушки. Нямахме (все още) достатъчно опит с ловджийски пушки, затова не говореше за тях. (Никой от семейството му не беше ловец. Те бяха градски хора: фабрични работници, докери, шофьори на камиони. Дъблин през 30-те години, Бъфало и Лакауана през 40-те. Вече се беше отчуждил от тях, да вървят по дяволите.).

Пистолетът го възбуждаше. Чувството бе хубаво. Ускоряваше пулса му, докато започваше осезаемо да го усеща. Понякога получаваше и тръпка в слабините. Какво точно означаваше това не го интересуваше особено. Той не беше човек, който ще разглежда собствените си мисли и мотиви. Докато се мръщеше пред огледалото, той виждаше какво трябва да се направи и го вършеше пъргаво: миене на зъбите, бръснене, навлажняване и сресване на косата, упражнения в идеята да се усмихне мигновено, но не и да показва странно изкривения си ляв кучешки зъб. Обаче си беше леко суетен мъж. Каза на бръснаря да му обръсне косата отзад, отстрани, останалото да скъси, за да прилича повече на тел, отколкото на коса, да прилича на нещо, което може да ти пореже пръстите, ако го докоснеш.

Не беше сто процента върно, той не се чувстваше млад. Чувстваше се доста добре с пистолет в ръката. Да го почиства. Да го зарежда, да се прицелва. Да стреля с пистолет (на полицейското стрелбище) и да не трепва при гърмежа след отката. Спокойно да отбелязва дали е уцелил мишената (сърце, глава), а ако не го е сторил, с колко е пропуснал. И да опита отново.

При пистолетите го има това нещо: ставаш все по-добър. Въпрос на дисциплина, прогрес. В училище не беше сигурен в нещата, понякога се справяше и учителите му го хвалеха (такова високо и изпънато момче, с унил поглед и силно стисната, неусмихваща се уста, нервните му учители бързаха да го похвалят), друг път прецакваше нещата. Приличаше на налучкване.

Книгите го караха да се притеснява, възмущава. Проклети думи, цифри. Като камъни наблъскани в устата, ако са прекалено много и ще се задавиш.

Но оръжията... Пистолетът е нещо различно. Колкото повече работиш с него, толкова по-добър ставаш. А и пистолетът ти позволява да се чувстваш удобно с него.

Полицейската униформа не му беше първата. След гимназията постъпи в армията. В армията го научиха да стреля. Още малко и щеше да бъде избран за един елитен отряд от снайперисти. Но не беше чак толкова добър, понеже тези момчета наистина бяха много добри, изключителни. Сметна, че и така не е зле.

„Можеше да ми хареса прекалено много. Убиването“.

Изпратиха го в Персийския залив. Операция „Пустинен щит“ се бе превърнала в операция „Пустинна буря“. Случи се само преди няколко години, но му се струваха повече. Животът в родината, толкова бързо случващ се и без време да погледне назад, бе го накарал почти да забрави за войната в Персийския залив. Той не беше човек, който рови в спомените, както и не беше човек, който изпитва някакво съжаление. Онова, което има да се случи, ще се случи. Върна се в Щатите с медал за проявена храброст в сражение и с непокритите места по кожата си, които бяха станали сиви, като гущерови. След това очите му станаха по-светли от лицето, плашещи очи, както ги бяха нарекли някои жени, потръпващи, щом ги докоснеш. В иракската пустиня той бе помогнал при убиването на неопределен брой човешки същества, обявени за врагове, цели. Това бяха иракски войници на почти неговата възраст, както и по-млади. Някои от тях доста по-млади. Не беше виждал враговете лице в лице, но бе подушвал смъртта им след изгаряне, експлозии. Вдишваше непогрешимата миризма на изгорено месо, понеже се намираше срещу вятъра, духащ към него от мястото на военните действия, трябваше да го прави или изобщо да не диша. Разказвайки за войната на няколкото човека, на които бе говорил за тези неща, той казваше, че най-лошото, което му се е случило, са били ухапванията от шибаните пясъчни бълхи. Всъщност, най-лошото, което му се беше случило, бе диарията. И през една ярка халюциногенна утрин в пустинята, той бе видял душата си свита и мъртва като червей върху горещия пясък.

Отначало му липсваше. После я забрави.

Обратно в Щатите, той се научи да е ченге. Ожени се за момиче, което познаваше от гимназията. Не беше амбициозен по отношение на кариерата, но имаше определени цели. Той видя, че полицията е част от всички американски институции, позволяващи носенето на оръжие, и в нея съществува същата авторитет/чин глупост. През по-голямата част от времето това не му пречеше. Ако висшестоящите заслужаваха уважение, той им го даваше. Капитани, лейтенанти, сержанти, детективи. Те го харесваха от пръв поглед. Вярваха му. Той беше старомодно ченге от друга ера. В униформата си на патрулиращ полицай той правеше силно впечатление. Изненада го това, че повечето ченгета от полицейското управление в Ниагара Фолс не бяха стреляли по хора, още по-малко да ги застрелят, още по-малко да се почувстват

добре заради това, и макар да нямаше да разкаже на никой тук за войната в залива, понеже беше от хората, който не приказват много за себе си, по някакъв начин изпитваше удоволствие да вдишва онзи въздух.

Въпреки това първият му партньор, един по-възрастен полицаи с голям корем, който след осемнайсет години служба си бе останал с чин патрулиращо ченге, помоли за нов партньор само след три седмици с него.

– Човек като Дромур без съмнение е умен, той е роден за полицаи. Но е много мълчалив. Не говори, това те кара ти да говориш. А когато не ти отговаря, след време и ти спиращ да говориш, започваш да мислиш прекалено много. Това не е добре.

В полицията отначало имаше лош късмет. Но след това компенсира с добър.

Естествено, че беше наранен. Ядосан. Първият му партньор го изхвърли. Вторият му партньор, мъж на почти неговите години, също не изкара дълго. Вината не беше на Дромур, просто лош късмет.

Работеше в полицията от едва седем седмици. Сигналът беше за домашно насилие. Късно през една задушна августовска нощ, в източната част на града, където мъгливият дим от химическите фабрики щипе по очите и затруднява дишането. Дромур караше патрулката. Докато двамата с партньора му Джей Джей паркираха пред бунгалото, един човек, бял, изглеждащ на около тридесет, потегляше от тротоара в нашенен от ръжда микробус „Форд“. Джей Джей режи да се впусне в преследване на микробуса. Онова, което беше в бунгалото, можеше да се открие от друг полицейски екип. Преследването продължи осем минути и включваше скорости от 100-105 км/ч по тесните градски улици, пълни с дупки, в онази част от Ниагара Фолс, която бе посещавана от малко туристи. Най-накрая микробусът занесе, завъртя се, блъсна се в паркирани автомобили, а шофьорът се удари в предното стъкло и се свлече върху волана. Нямаше причина да се мисли, че е в безсъзнание. Най-вероятно бе мъртъв. Предното стъкло бе пукнато, вътре не се долавяше никакво движение. След това Джей Джей се приближи, а Дромур бе зад него, и двамата с извадени пистолети. Джей Джей бе нетърпелив, развълнуван. Дромур реши, че това изживяване не му е познато. Джей Джей извика на шофьора да си вдигне ръцете от волана, да ги разпери, да остане в колата, но да си държи ръцете високо. Шофьорът не отговаряше. Изглеждаше, че на главата му има кървяща рана. Въпреки това се случи, Дромур много пъти след това си спомняше видяното, за да открие ключа на това как точно шофьорът се наведе и извади зад седалката револвер 45-ти калибър и откри огън срещу Дж. Дж. през страничното стъкло, докато той приближаваше, а Джей Джей, внезапно се срути на земята с куршум в гърдите. Дромур, който се намираще на около метър зад партньора си, бе улучен от втори куршум в лявото рамо, преди да чуе *прас!*, преди да усети удара на куршума, който не донесе мигновена болка, освен тъпия, силен удар, наподобяващ прасване с чук. Дромур бе на колене, когато шофьорът излезе от микробуса, готвейки се отново да стреля, само че Дромур бързо стреля нагоре от ниската си позиция, и три куршума попаднаха в главата на стрелеца.